

Tutkittua tilannekuvaa kuntademokratian tilasta

POIMINTOJA KUNTALAISTUTKIMUKSESTA 2024:

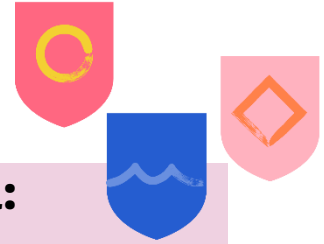
- ✓ Turvallisuus ja hyvä asuinympäristö tärkeimpiä hyvän kotikunnan tekijöitä.
- ✓ Kuntapalveluja arvostetaan - kirjastot suomalaisten keustosuosikkeja.
- ✓ Kuntalaiset korostavat kuntapalveluissa lähipalvelujen ja joustavuuden tärkeyttä - myös yli kuntarajojen.
- ✓ Peräti 82 prosenttia aikoo äänestää kuntavaaleissa - vaalien merkitys koetaan entistä tärkeämmäksi.
- ✓ Kuntavaalit ovat suosituin tapa vaikuttaa, mutta kuntalaiset haluavat vaikuttaa myös vaalien välillä.
- ✓ Luottamus kuntapäätäjiin vakaata, mutta kaippaa vahvistamista.
- ✓ Suomalaisista 87 prosenttia samaistuu Suomeen, yli puolet omaan kotikuntaan.
- ✓ Kuntalaiset ja kuntapäätäjät eivät kannata kuntaliitoksia - yksi toteutuu kuitenkin vuoden alussa.

POIMINTOJA KUNTAPÄÄTTÄJÄTUTKIMUKSESTA 2024:

- ✓ Vaikuttamisen mahdollisuus motivoi kuntavaaliehdokkuuteen - päätöksentekokulttuuri ja häirintä haastavat.
- ✓ Kuntalaisilta saatava palaute motivoivat osaa ehdokkuuteen. Median toiminta jakaa mielipiteitä.
- ✓ Päätöksentekoilmapiiri kunnissa parantunut - kuntapäätäjät näkevät keskusteluilmapiirin kehittämisen keskeisenä. Kaksi kolmesta kannattaa eettisiä pelisääntöjä
- ✓ Kuntapäätäjät suhtautuvat kriittisesti tupla- ja triplarooleihin.
- ✓ Kuntapäätäjien enemmistön mielestä kuntalaisten tuki edesauttaa omaa toimintaa luottamushenkilönä. Kuntapäätäjien suhtautuminen myönteistä useimpiin suoran demokratian toimintatapoihin. (2020)

Entä kuntademokratian (lähi)tulevaisuus?

Poimintoja KV-2025 ehdokasanalyyseista:

- Keskustalla kattavin lista, perussuomalaisilla suurin pudotus
- Kuntavaaliehdokkaiden määrä laski, mutta kunnittaiset erot suuria
- Nuorten osuus kuntavaaliehdokkaista jatkaa laskuaan
- Kuntavaaleissa ennätysmäärä naisehdokkaita – naisten osuus ehdokkaista nousi yli 42 prosenttiin

Poimintoja KV-2025 tulosanalyyseista:

- Kuntavaaleissa äänesti ennakkoon yli neljännes äänioikeutetuista
- Äänestysinto jäi laimeaksi – kuntavaalit antoivat vetoapua aluevaaleille
- Valtuustopaikka irtoaa yhä harvemmin alle 30-vuotiaille – nuorimmat valtuutetut 18-vuotiaita, vanhin 91
- Naisia valittiin kuntavaaleissa historiallisen paljon – kuntien väliset erot suuria
- Kokenutta väkeä valtuustoihin – istuvien osuus suurempi kuin 20 vuoteen

**Manner-Suomessa on 292 omanlaista, erilaista kuntaa ja siten myös vaihtelevia kuntademokratian käytännön ilmentymiä.
Ratkaisevaa on, mitä kunnissa tapahtuu vaalien välillä.**

